

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Pauli Laymanni e Societate Iesu Jus Canonicum
Commentario Perpetuo Explicatum**

Et Uberi Non Minus Ac Varia Qvam Clara Et Solida Doctrina Illustratum

Commentarius In Librum III. Decretalium

Laymann, Paul

Dilingae, 1698

Capitvlvm VI. Conquerente.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-62482](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-62482)

per, requiritur licentia Episcopi. ita *Gl. hic*
V. Prælatorum. Imolan. 3. Andreas n. 4.
Abb. n. 6. Navar. in man. c. 25. n. 121. Sa.
V. residentia n. 8. & colligitur ex textu hu-
jus cap. quando dicitur, quod beneficia-
rius abesse possit cum licentia Prælati sui
concessâ, vel ratione studiorum, vel ob
aliam causam justam, licet aliter intelligat
Rebuffus n. 25. Ratio est, quia ad Episco-
pum, vel similem Prælatum pertinet,
examinare, num beneficiarij ætas, inge-
nij aptitudo, aliæque qualitates permit-
tant, ut ad studia mittatur. Excipi debet
caus cap. ultimi de Magistris, quod bene-
ficiarijs omnibus etiam curatis concessum
sit, nullâ obstante consuetudine, aut sta-
tuto, ut quinque annis in Universitate ali-
qua Theologiæ (vel Juri Canonico secun-
dum extensionem à DD. omnibus commu-
niter receptam) studere, & quamdiu ipsis
lubitum est, tale studium docere possint,
ita ut fructus beneficiorum in absentia per-
cipiantur. Hanc facultatem cum Sedes
Apostolica communi Jure concesserit, non
potest Episcopus seu Prælatum inferior denegare,
quamvis idcirco ei intimandum sit, ut
Vicarium idoneum substituere possit.
Et ita tradit Navar. loco cit. Rodrig. p. 2.
c. 38. cor. 2. Less. de Institia c. 34. n. 103. Sa.
cit. n. 8. Quare, si Episcopus impedire velit,
quod minus curatus, qui studijs indiget, &
ad ea idoneus est, per quinquennium in
Universitate maneat, appellare is poterit,
tanquam gravatus, quandoquidem indul-
tum à Jure beneficium non est alicui aufe-
rendum reg. 17. in 6. Vide, quæ dicuntur in
ut. c. ult. de Magistris & quæ dixi in c.
cum ex co 34. de electione in 6.

CAPITULUM V.

Fraternitati.

PARAPHRASIS.

Clericum alterius diœcesis alius Episcopus
 recipere non debet sine litteris commen-
 datitijs ab Episcopo suo datis, præter-

quam, si Apostolicæ Sedis mandatum
 exhibeatur.

SUMMARIUM.

1. Clericum alterius diœcesis non debet
 recipere Episcopus ad celebrationem,
 vel beneficia, nisi litteras commen-
 datitijs ab altero habeat.
2. Sufficiunt tamen testimoniales, sive
 dimissoria.

NOtandum. Episcopus Clericum ex alia
 diœcesi venientem recipere non debet,
 ut eum celebrare permittat, aut benefi-
 cium eidem conferat, nisi litteras com-
 mendatitijs ab altero Episcopo afferat. Hoc
 ipsum percipitur in *Trident. sess. 23. c. 16.*
de reformatione, & habetur in c. 2. causa
19. q. 2. ubi ratio additur, id propter cri-
minosos constitutum esse, ne Clerici in-
fames ab alio Episcopo suscipiantur; &
cum in suo Episcopatu non possint, in alio
officia celebrare sinantur.

Corollarium. Si Clericus ob vitæ im-
 probitatem sive crimen, infamis sit, ita
 ut celebratio officiorum divinarum ei non
 permittatur, tunc discessuro commenda-
 titiæ aut testimoniales litteræ negari debent;
 sin autem moribus quidem commendatus
 non sit, non tamen ita infamis, aut pu-
 blicè suspectus, ut à sacro Ordinis mi-
 nisterio prohiberi debeat, tunc discessuro, si
 beneficium residentiam postulans non ob-
 tineat, aut illud resignavit, testimonia-
 les litteræ seu formatæ, quod sit v.g. Dia-
 conus, aut Sacerdos ritè ordinatus, dari
 debent, tamen, ut in ijs non commende-
 tur, quando commendatione dignus non
 est. ita etiam docui in *cit. c. 1. de peregrin-*
nis Clericis.

CAPITVLUM VI.

Conquerente.

PARAPHRASIS.

PResbyter R. questus est Alexandro III.
 quod, cum vix necessaria vitæ ex paro-
 chia sua percipere possit, nihilominus G.
 Cle-

F

Cle-

Clericus 20. solidos annuos, ex eadem Ecclesia exigat, asserens sibi tale beneficium collatum esse. Intellexit etiam Pontifex, quod dictus Clericus Ecclesie non deseruiat, atque alia beneficia Ecclesiastica sufficientia possideat, ea propter mandat Lingonensi Episcopo, si ipsi constiterit, quod G. Clericus, vel alia sufficientia beneficia habeat, vel dicta parochiali Ecclesie non deseruiat, ipsi super beneficio illo silentium, remota appellatione imponat.

SUMMARIUM.

1. Potest Episcopus, si Ecclesia parochialis abundantes redditus habeat, eam vacante, portionem detrahere ad novum beneficium erigendum; vel si pensione nimia gravatum sit, pensionem talem extinguere.
2. Non debet Clericus plura beneficia obtinere, si unum ad honestam sustentationem sufficiat.
3. Contra Clericum, qui in suo beneficio non residet, neque ei deseruit, cum tamen ratio beneficii hoc postulet, agere potest Ecclesia, ut beneficio privetur.

NOTandum primò. Si Ecclesia parochialis redditus abundantes habeat, tunc Episcopus, maximè eam vacante, portionem detrahere potest, ad novum beneficium erigendum, sive id fiat pro Ministro, aut Coadjutore in eadem Ecclesia, sicuti hic tradit *Abb. n. 5. Mol. n. 1. argum. hujus cap.* sive ut propter multitudinem plebis, vel nimiam distantiam alia vicina parochia seu filialis constituatur, *juxta c. 3. de Ecclesijs edificandis*, ubi Innocentius & alij id tradunt, quod Episcopus ex justa causa beneficium unum in duo dividere possit.

Porro tamen si beneficium curatum v. g. si abundans non sit, pensione gravari, aut dividi non debeat, si tamen divisio antè facta sit, aut pensio per legitimam auctoritatem imposta, tunc sibi imputare debet Presbyter, quod parochiam ita tenuerit

aut gravatam accepit, sicuti notavit *Abb. hic n. 6.* & sumitur ex hoc cap. Verum si beneficium, quod super parochialis Ecclesie redditibus fundatum est, vacare contingat, non prohibetur Episcopus illud extinguere, vel cum parochiali beneficio unire; propterea quod causa, ob quam parochiale beneficium olim divisum, vel detractio ei facta fuit, videlicet proventuum abundantia, ob temporum, & circumstantiarum mutationem cessasse jam videatur. Vide, quæ dicam in c. majoribus, s. c. extirpanda 31. de prabendis.

Notandum secundò. Non debet Clericus plura beneficia obtinere, quorum unum ipsi sufficit ad honestam vitam sustentationem: num autem sit sufficiens beneficium, ait *Gl. V. sufficientia* considerandam esse personæ qualitatem, videlicet Nobilitatem, Dignitatem, vel Doctrinam, quia majores personæ majoribus redditibus dignæ sunt, maximè qui in Ecclesia Dei laborant, eique multum profunt juxta Apostol: 1. ad Timoth. 5. Pensandum quoque, quod beneficiarij sibi, & familiæ suæ, quam honestè alunt, sufficere debeant, atque hospitalitatem erga peregrinos, & hospites, charitatem, & misericordiam erga pauperes exercere. Vide, quæ dixi *lib. 4. tract. 2. c. 3. n. 2. & c. 8. assert. 1.*

Notandum tertio. Si beneficiarius in beneficio residentiam postulante, non residet, Ecclesia, cui servire deberet, apud Prælatum agere potest, ut privetur, seu beneficium ipsi auferatur præmissâ monitione, sicuti dicitur in c. ex parte 2. *hæc tit. ita notat Innocent. hic.*

CAPITULUM VII.

De cætero.

PARAPHRASIS.

Si Canonici duo absentes in servizio Episcopi sint, proventus beneficiorum integri, & sine subtractione provenire ipsis debent, exceptis quotidianis distributionibus.

SUM-